

RYCHLÁ INFORMACE

4. 7. 2024

Očekávaná úroda obilovin i řepky je nižší

Doplňující informace k RI Odhady sklizní – červen 2024

Na základě prvních odhadů sklizní k 10. červnu se očekává úroda základních obilovin 6 822 tis. tun. Odhadovaná sklizeň je meziročně o 657 tis. tun nižší (-8,8 %) a je také nižší ve srovnání s průměrem sklizní za posledních pět let (-6,8 %). Pokles úrody se předpokládá u všech druhů základních obilovin kromě ovsa, ječmene jarního a tritikale. Nedaří se řepce, odhadovaná úroda 1 045 tis. tun je meziročně o 264 tis. tun nižší (-20,2 %) a je nižší i ve srovnání s pětiletým průměrem (-11,5 %).

Letošní sklizeň je teprve na začátku a odhady se budou dále upřesňovat. Průběh počasí ještě může ovlivnit jak objem, tak kvalitu letošní úrody.

Očekávaná úroda **základních obilovin** (bez kukuřice na zrno) 6 822 tis. tun je ve srovnání s loňskou nadprůměrnou sklizní o 657 tis. tun nižší (-8,8 %) a je nejnižší od roku 2018. Důvodem je jak pokles osevní plochy o 34 tis. ha na 1 215 tis. ha (-2,7 %), tak nižší odhadovaný hektarový výnos 5,62 t/ha (-6,2 %). Ve srovnání s průměrem sklizní za posledních pět let je odhad sklizně základních obilovin o 6,8 % nižší (osevní plocha -3,7 %; hektarový výnos -3,2 %).

Odhadovaná sklizeň nevýznamnější obiloviny **pšenice seté ozimé** 4 499 tis. tun je meziročně o 608 tis. tun nižší (-11,9 %) kvůli menší osevní ploše 748 tis. ha (-4,0 %) i nižšímu hektarovému výnosu 6,02 t/ha (-8,2 %). **Pšenice seté jarní** se podle odhadu sklídí 114 tis. tun, výrazně méně než vloni (-16,5 %). Příčinou je třetinový propad osevní plochy na 24 tis. ha (-31,8 %). Odhadovaný hektarový výnos 4,72 t/ha je o 22,3 % vyšší. **Pšenice tvrdé** se z plochy 5 tis. ha sklídí 27 tis. tun při výnosu 5,55 t/ha.

Odhad sklizně **ječmene jarního** na úrovni 980 tis. tun je meziročně o 3,1 % vyšší. Důvodem je vyšší očekávaný hektarový výnos 5,16 t/ha (+4,4 %). Osevní plocha se mírně snížila na 190 tis. ha (-1,2 %). Odhadovaná sklizeň **ječmene ozimého** 683 tis. tun je meziročně o 16,0 % nižší kvůli nižšímu hektarovému výnosu 5,37 t/ha (-15,0 %) i poklesu osevní plochy na 127 tis. ha (-1,3 %).

Odhadovaná produkce **žit**a 117 tis. tun je meziročně o 6,4 % nižší. Osevní plocha poklesla o 1,4 % na 24 tis. ha a hektarový výnos 4,81 t/ha je o 5,1 % nižší.

Předpokládaná úroda **ovsa** 188 tis. tun je meziročně o více než polovinu vyšší (+58,2 %) díky rozšíření osevní plochy na 53 tis. ha (+22,4 %) i vyššímu odhadovanému hektarovému výnosu 3,56 t/ha (+29,2 %).

I přes meziroční pokles hektarového výnosu na 4,88 (-2,0 %) je odhad úrody **tritikale** 215 tis. tun o 2,8 % vyšší díky rozšíření osevní plochy na 44 tis. ha (+4,9 %).

RYCHLÁ INFORMACE

Řepky se letos sklídí 1 045 tis. tun, o pětinu méně než v loňsku (-20,2 %). Zatímco před rokem se z jednoho hektaru sklízelo 3,45 tun, letos je to podle odhadu 3,04 tun (-11,7 %). Výrazně také poklesla plocha osetá řepkou na 343 tis. ha (-9,6 %). Předpokládaná produkce řepky je nižší i ve srovnání s pětiletým průměrem (sklizeň -11,5 %; osevní plocha -5,4 %; hektarový výnos -6,5 %).

Obhospodařovaná zemědělská půda a osevní plochy zemědělských plodin

Zemědělci letos ohospodařují podobně jako v loňském roce 3 535 tis. ha **zemědělské půdy**. **Osevní plocha** 2 416 tis. ha je téměř na stejné úrovni jako v loňském roce (+133 ha). Mírně se rozšířila plocha **úhoru** na 109 tis. ha (+950 ha) a **trvalých travních porostů** na 969 tis. ha (+360 ha). **Chmelnice** zabírají stejně jako v loňském roce 6 tis. ha. Naproti tomu se zmenšily plochy **vinic** na 17 tis. ha (-407 ha) a **ovocných sadů** na 12 tis. ha (-631 ha).

Nejvyšší meziroční pokles osevních ploch zaznamenaly dvě nejrozšířenější plodiny, **pšenice** a **řepka**. Jejich letošní osevní plocha je celkem o 78 tisíc hektarů nižší než v předchozím roce. I přesto tyto dvě plodiny zabírají téměř polovinu z celkové osevní plochy (46,4 %). Na uvolněné výměře se pěstují především **pícniny na orné půdě** (+43 tis. ha), ale významně se rozšířily také osevní plochy dalších plodin, například **ovsa** (+10 tis. ha), **máku** (+10 tis. ha), **okopanin** (+9 tis. ha) nebo **luskovin a bílkovinných plodin na zrno** (+7 tis. ha).

Plocha osázená **bramborami** se po dvou letech poklesu rozšířila na 23 tis. ha (+8,6 %). Také osevní plocha **řepy cukrové** 66 tis. ha je meziročně významně vyšší (+12,1 %).

Z celkové výměry **olejnin** 438 tis. ha zabírá největší podíl **řepka** (78,3 %). Zatímco osevní plocha řepky je meziročně o 37 tis. ha menší, výrazně se rozšířila plocha **máku**, který se letos pěstuje na 37 tis. ha (+39,5 %). Více se pěstuje také **sója** (28 tis. ha; +6,9 %). Naopak značně poklesla plocha **slunečnice na semeno** a to na 16 tis. ha (-17,1 %).

Plochy **luskovin a bílkovinných plodin na zrno** se zvyšují již šestým rokem po sobě a letos se pěstují na 59 tis. ha. Výrazně se rozšířila plocha osetá **hrachem polním na zrno** na 53 tis. ha (+12,4 %). Více se pěstuje také **bobu polního na zrno** (+13,0 %) a **vikve na zrno** (+77,4 %).

Pícniny na orné půdě letos rostou na 498 tis. ha a jejich osevní plocha je meziročně o 9,3 % vyšší. Rozšířila se osevní plocha **kukuřice na zeleno** na 236 tis. ha (+10,4 %) a také **pícnin poutajících dusík** na 187 tis. ha (+5,1 %). Mezi tyto pícniny patří jetel, vojtěška, jetelotravy a další jeteloviny nebo luskoviny na zeleno včetně jejich směsí.

Plocha určená pro pěstování **konzumní zeleniny** 12 tis. ha je meziročně o 528 ha větší (+4,6 %) a rozšířila se také plocha s **jahodníkem** na 420 ha (+5,4 %).

Podrobnější informace zabývající se odhady hektarových výnosů a sklizní vybraných druhů plodin za ČR celkem a v regionálním členění jsou uvedeny v navazující publikaci *Odhady sklizně – operativní zpráva* k 10. 6. 2024. Informace o velikosti a struktuře osevních ploch jsou zveřejněny v publikaci *Soupis ploch osevů* k 31. 5. 2024. Zpřesnění odhadů sklizní obilovin a řepky rozšířené

RYCHLÁ INFORMACE

o odhad sklizně dalších plodin (brambory rané, hrách polní na zrno a mák) zveřejní Český statistický úřad 9. srpna 2024.

Poznámky:

Sklizeň je uvedena ve standardní vlhkosti a čistotě. Další informace o metodice statistiky rostlinné výroby jsou uvedeny zde: [Metodika statistiky rostlinné výroby | Statistika \(gov.cz\)](#)

Kontaktní osoba: Ing. Renata Vodičková, vedoucí oddělení statistiky zemědělství a lesnictví, tel. 703 824 173, e-mail: renata.vodickova@csu.gov.cz